

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

*Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2022 р.)*
Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕЧОВЕ ПРАВО**

**для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність № 081 Право
Галузь знань № 08 Право**

ЛЬВІВ 2022

СИЛАБУС КУРСУ

РЕЧОВЕ ПРАВО

2022-2023 навчальний рік

Назва дисципліни	РЕЧОВЕ ПРАВО
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, юридичний факультет, ауд. 257
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності в межах якої викладається	Галузь знань 08 Право Спеціальність 081 право
Викладач (-і) курсу	Мартин Володимир Михайлович, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, к.ю.н. Гринчак Ірина Володимирівна, асистент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, к.ю.н.
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта intellviv@gmail.com тел. (032) 239 -43-89 ел. пошта grynychak.iryana@gmail.com тел. (032) 239 -43-89
Інформація про консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через ZOOM, TELEGRAM або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача або ДЗВОНИТИ.
Посилання на сторінку курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/rechove-pravo

Інформація про дисципліну	<p>Дисципліна «Речове право» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 Право в галузі знань 08 Право для освітньої програми Бакалавр, яка викладається в 4 семестрі денної форми навчання в обсязі 3.5 кредити (за ECTS) та в 4 семестрі заочної форми навчання в обсязі 3.5 кредити (за ECTS).</p>
Коротка анотація курсу	<p>Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання у сфері правового регулювання речових відносин, основні відомості щодо охорони речових прав, відповідного правового регулювання і позицій судової практики щодо особливостей розгляду судових справ цієї категорії, щодо теоретичних засад формування законодавчої бази, що регулює ці відносини та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій. Також, у дисципліні представлено види діяльностей, в яких студенти можуть застосувати отримані знання: дидактична, науково-дослідна, методична, організаційна тощо.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Речове право» є формування необхідних теоретичних знань і практичних навичок, які дозволять розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницької діяльності щодо правової охорони речових прав та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій, що в подальшому стане цінним інструментом під час вивчення приватно-правових дисциплін.</p> <p>Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів промислової власності, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів. ● СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інтелектуальної власності. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інтелектуальних правовідносин. ● СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері патентного права, комерційних позначень, об'єктів з локальною новизною, результатів селекційних досягнень. ● СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права,

господарського права, господарсько-процесуального права, ІТ та інформаційного права тощо.

- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав промислової власності. Оцінювати та аналізувати діяльність патентних повірених при представництві інтересів клієнтів.

- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проектів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення інтелектуальних прав.

- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав промислової власності.

- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав промислової власності.

- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів промислової власності із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Національного органу інтелектуальної власності тощо.

- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони промислової власності, зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту патентних прав, прав інтелектуальної власності на комерційні позначення, результати селекційних досягнень та об'єкти з локальною новизною із використанням дистанційних форм комунікації.

- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони інтелектуальної власності у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони промислової власності в Україні.

- Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів інтелектуального права з метою систематизації та

	<p>уніфікації форм правової охорони промислової власності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інтелектуальної власності. • Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва захисту прав інтелектуальної власності, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо)
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова література ЛІТЕРАТУРА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азімов Ч. Сервітути в цивільному праві України // Вісник Академії правових наук України. - 2000. - №1. – С. 107-114. 2. Дзера О. В. Право власності в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 816 с. 3. Дзера О. В. Розвиток права власності громадян в Україні. Монографія. – К.: Вентурі, 1996. – 272 с. 4. Коротюк О. В. Державний реєстр речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Алгоритм роботи нотаріуса: практ. посіб. Київ: ОВК, 2016, 120 с. 5. Мартин А. Г., Тихенко О. В. Реєстрація прав власності на землю: навчальний посібник. К: Медінформ, 2016. 408 с. 6. Майданик Р. А. Речове право: підручник / Р. А. Майданик. К: Алерта, 2019. 1102 с. 7. Пересунько С. І. Право державної власності в Україні (історія, сучасність, перспективи). – Кіровоград: Єлисавет, 1998. – 297 с. 8. Підпригора О. А. Про деякі проблеми речового права в Україні // Основні напрямки реформи цивільного права в Україні. Збірник статей і матеріалів. Видання 2-ге, доповнене. – К., 1997. – С. 88-94. 9. Погрібний С. О. Володіння у цивільному праві: Монографія. – Одеса: Юридична література, 2002. – 280 с. 10. Речове право: пріоритети та перспективи. Матеріали Київських правових читань. Київ, 22 березня 2019 року / Р. А. Майданик, Я. М. Романюк та ін., відп. ред. Р. А. Майданик. К: Алерта, 2019. 266 с. 11. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Спадкове право: Підручник: – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 264с. 12. Сокурєнко В. Власність – основа свободи. На шляху до правової держави. Вісник ЛДУ. –Львів, 1992. 13. Харченко Г. Г. Речові права: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 432 с. 14. Яворська О.С. Правове регулювання відносин власності за цивільним законодавством України. – Київ. Атіка.-2008.
<p>Тривалість курсу (кількість годин)</p>	<p>105 годин, 3.5 кредити</p>

Обсяг курсу	<p>Денна: 32 години аудиторних:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16 годин лекцій • 16 годин практичних занять • 73 годин самостійної роботи <p>Заочна: 10 годин аудиторних</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 лекцій • 4 практичних • 95 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p style="text-align: center;">ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА УМІНЬ:</p> <p>ЗНАТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - джерела правового регулювання речових відносин та роль судової практики у їх регулюванні; - хто є суб'єктами речових прав, та що є об'єктами; - зміст права власності та речових прав на чуже майно; - підстави виникнення речових прав; - право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок (патентне право); - підстави виникнення та зміст речових прав на чуже майно; - порядок реєстрації речових прав; - правові, економічні та організаційні засади державної реєстрації речових прав; - регулювання речових відносин в країнах ЄС та США. <p>УМІТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати знання з речового права у вирішенні практичних завдань; - застосовувати принципи та норми речового права; дати юридичну оцінку речовим правовідносинам; тлумачити норми чинного законодавства України та використовувати роз'яснення судових та інших органів у процесі застосування норм речового права; - складати документи, що опосередковують реалізацію речових прав учасниками цивільних відносин; - вирішувати справи, пов'язані з охороною та захистом речових прав учасниками цивільних відносин; - вміти скласти проект договору про встановлення сервітуту, емфітевзису, суперфіцію; складати проекти рішень суду; - знаходити необхідні правові норми у актів цивільного законодавства для застосування у конкретній практичній ситуації.
Формат курсу	<p>Очний (дистанційний, в разі необхідності дотримання карантинних вимог або умов воєнного стану)</p>

Теми (розкриваються у схемі курсу)	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на юридичних дисциплінах, які студенти вивчали протягом навчання на ОКР «Бакалавр» зокрема, такі дисципліни як «Цивільне право України», «Римське право» тощо.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція, практичне заняття, розповідь, пояснення, бесіда, спостереження, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки), дискусія, індивідуальне завдання.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Мультимедійний пристрій, комп'ютер, папір, маркери. У разі проведення занять у он лайн форматі, необхідно відеокамера та мікрофон для належної організації занять.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської Кредитно-Трансферної Системи ECTS. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 50 балів – поточна успішність (відповіді на практичних заняттях, підготовка позовних заяв, творчих робіт, есе, науково-дослідного проекту, виконання індивідуальних завдань) 50 балів – модульна робота (залік) Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи студент в узгодженні з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача</p>

або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS.

90-100 балів (зараховано) А - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (зараховано) В - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету.

71-80 балів (зараховано) С - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (зараховано) D - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

	<p>51-60 балів (зараховано) Е - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незараховано з правом перездачі) FХ - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незараховано без права перездачі) F - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. 2. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. 3. Особливості речових прав на чуже майно. 4. Поняття та зміст права власності. Межі здійснення права власності. Обтяження права власності. Зміст правомочностей власника. 5. Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. 6. Презумпція правомірності володіння та її правове значення. 7. Право володіння. Підстави виникнення володіння та права володіння. 8. Поняття та зміст права користування. Види права користування. 9. Юридичні форми права користування чужим майном. 10. Речово-правові види права користування чужим майном. 11. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. 12. Поняття та види сервітутів. Зміст права сервітутного користування. 13. Підстави виникнення сервітутів за законодавством України. 14. Особливості договорів про встановлення сервітутів. 15. Встановлення сервітутів судом. 16. «Негативні» та «публічні» сервітути. 17. Земельні сервітути. Правове регулювання сервітутного землекористування. Зміст земельних сервітутів. Види земельних сервітутів. Строкові земельні сервітути. 18. Підстави виникнення земельних сервітутів. Підстави припинення земельних сервітутів. Правові наслідки припинення земельного сервітуту. 19. Водні сервітути. 20. Види та правова природа «права постійного користування лісами». Лісові сервітути. Види лісових сервітутів. 21. Правова природа особистих сервітутів. Види особистих сервітутів. 22. Підстави виникнення та припинення особистих сервітутів. 23. Право дітей на користування житлом батьків. Захист та охорона права дітей на користування житлом батьків. 24. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом. 25. Право користування житловим будинком, квартирою або іншим

	<p>рухомим та нерухомим майном, одержане за заповідальним відказом (правова природа, зміст, підстава виникнення).</p> <p>26. Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).</p> <p>27. Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).</p> <p>28. Особливості договору про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.</p> <p>29. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа.</p> <p>30. Суперфіціарій. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія).</p> <p>31. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій.</p> <p>32. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права оперативного управління.</p> <p>33. Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління.</p> <p>34. Довірча власність. Підстави виникнення та зміст права довірчої власності.</p> <p>35. Суб'єкти права довірчої власності (довірчі власники).</p> <p>36. Правова природа заставних відносин. Підстави виникнення застави.</p> <p>37. Права заставодержателя. Право на звернення стягнення на заставлене майно.</p> <p>38. Державна реєстрація прав на нерухоме майно.</p> <p>39. Види речових прав на нерухоме майно, які підлягають державній реєстрації.</p> <p>40. Правове та соціальне значення державної реєстрації прав на нерухоме майно.</p> <p>41. Порядок державної реєстрації речових прав на чуже майно.</p> <p>42. Система органів державної реєстрації прав на нерухоме майно.</p> <p>43. Державна реєстрація прав на земельні ділянки.</p> <p>44. Захист та охорона речових прав на чуже майно.</p> <p>45. Способи захисту речових прав на чуже майно.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Денна форма

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
2 год.	<p>ТЕМА 1: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. Види речових прав. Основні особливості речових прав. Об'єкти речових прав. Речові права на чуже майно. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. Особливості речових прав на чуже майно (похідний характер, «обмежений» зміст та ін). Речові права у сучасних зарубіжних правових системах.</p> <p>ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.</p> <p>Поняття, правова природа та місце права власності в системі речових прав. Суб'єкти та об'єкти права власності. Зміст права власності. Юридичні підстави виникнення права власності. Момент виникнення права власності. Зміст правоможностей власника (права володіння, права користування та права розпорядження). Припинення права власності. Межі здійснення права власності. Обмеження права власності. Види обмежень права власності. Обтяження власності.</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач</p> <p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач</p>	Презентація навчально-методичні матеріали		<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2 год.</p> <p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.</p>	1 тиждень
2 год.	<p>ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота,	Презентація навчально-методичні		Опрацювати відповідні розділи	3 тиждень

	<p>Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. Презумпція правомірності володіння, її правове та соціальне значення. Право володіння. Право володіння чужим майном. Підстави виникнення та припинення володіння та права володіння.</p> <p>ТЕМА 4. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.</p> <p>Поняття користування та права користування. Зміст права користування. Види права користування. Юридичні форми права користування чужим майном. Речово-правові види права користування чужим майном. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. Право користування чужим майном за зобов'язальним правом. Спеціальні підстави виникнення права користування чужим майном.</p>	розв'язання задач	матеріали, витяг із законодавства		рекомендованої літератури та законодавства 6 год.	
2 год.	<p>ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).</p> <p>Поняття та види сервітутів («прав користування чужим майном»). Підстави виникнення сервітутів за законодавством України. Структура та елементи сервітутних правовідносин. Особливості договорів про встановлення сервітутів. Істотні умови та форма договору про встановлення сервітуту. Встановлення сервітутів судом. Зміст права сервітутного користування. Земельні сервітути. Особисті сервітути. Види земельних та особистих сервітутів. «Публічні» та «приватні» сервітути. «Негативні» сервітути. Підстави</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач, витяги із законодавства	Презентація навчально-методичні матеріали, проекти договорів		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розробка договорів 4 год.	5 тиждень

	<p>припинення земельних та особистих сервітутів за законодавством України..</p> <p>ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.</p> <p>Правове регулювання сервітутного землекористування. Види земельних сервітутів. Строкові земельні сервітути. Зміст земельних сервітутів. Підстави виникнення та припинення земельних сервітутів. Правові наслідки припинення земельного сервітуту. Правова природа права загального водокористування. Водні сервітути. Види та правова природа «права постійного користування лісами». Лісові сервітути.</p>					
2 год.	<p>ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.</p> <p>Поняття та види особистих сервітутів. Особливості особистих сервітутів. Житлові сервітути та їх види. Підстави виникнення житлових сервітутів. Особливості та зміст сервітутного користування чужим житлом. Правова природа та зміст права дітей на користування житлом батьків. Захист та охорона права дітей на користування житлом батьків. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом. Правова природа, зміст та особливості права користування житловим будинком, квартирою або іншим рухомим та нерухомим майном, одержане за заповідальним відказом. Підстава виникнення права користування чужим житлом за заповідальним відказом. Зміст та правова природа прав членів житлово-будівельних кооперативів на квартири.</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач, технічна документація щодо патентів	Навчально-методичні матеріали		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та законодавства, опрацювати судову практику 4 год.	7 тиждень

	<p align="center">ТЕМА 8. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИ Х ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).</p> <p>Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа. Підстави припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).</p>					
2 год.	<p align="center">ТЕМА 9. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).</p> <p>Правова природа та зміст права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права забудови. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія). Підстави припинення права забудови. Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач, моделювання судового засідання	Навчально-методичні матеріали		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, відповідне законодавство та судову практику 4 год.	9 тиждень

	<p>забудови.</p> <p>ТЕМА 10. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.</p> <p>Історія виникнення і становлення інститутів права господарського відання і права оперативного управління у сучасному праві України. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права господарського управління.</p> <p>Правовий режим майна державних підприємств та організацій. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій.</p> <p>Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління.</p>				
2 год.	<p>ТЕМА 11. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.</p> <p>Поняття та юридична природа права оренди земельної ділянки. Підстави виникнення права оренди земельної ділянки. Суб'єкти права оренди земельної ділянки. Зміст право оренди земельної ділянки.</p> <p>Поняття та юридична природа права постійного користування земельною ділянкою. Суб'єкти права постійного користування земельною ділянкою. Підстави виникнення та зміст права постійного користування земельною ділянкою.</p> <p>ТЕМА 12. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ</p>	Лекція, самостійна робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розробити проекти відповідних договорів 4 год.	11 тиждень

	<p>СПОРУДОЮ.</p> <p>Поняття та юридична природа права користування (найму, оренди) будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави виникнення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Суб'єкти права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Поняття та види будівель та споруд. Зміст права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави та правові наслідки припинення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою.</p>					
2 год.	<p>ТЕМА 13. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.</p> <p>Поняття, зміст та юридична природа довірчої власності. Суб'єкти права довірчої власності (довірчі власники). Правовий статус довірчого власника. Підстави виникнення права довірчої власності за законодавством України. Правова природа та зміст довірчого управління майном.</p> <p>ТЕМА 15. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>Правове та соціальне значення державної реєстрації речових прав. Засади державної реєстрації прав (достовірність, публічність, обов'язковість, черговості та ін.) Система органів державної реєстрації прав. Порядок проведення державної реєстрації прав та їх обтяжень. Вимоги до документів, що подаються для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Підстави для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Державна реєстрація прав у разі поділу або виділу частки з об'єкта нерухомого майна та об'єднання об'єктів нерухомого майна. Відмова у державній реєстрації прав та їх обтяжень.</p>	Лекція, самостійна робота, розв'язання задач	Методичні матеріали, систематизація судової практики щодо найбільш поширених проблем, висвітлених на занятті		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та судової практики 4 год.	13 тиждень

	Надання інформації про державну реєстрацію прав.					
2 год.	<p>ТЕМА 16. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>Захист та охорона речових прав. Юридичне значення державної реєстрації речових прав у забезпеченні їх охорони та захисту.</p> <p>Речово-правові способи захисту права власності та інших речових прав. Віндикація. Негаторний позов. Позов про виключення майна з акту опису. Позов про визнання речового права. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності та інших речових прав. Підстави та порядок відшкодування майнової шкоди заподіяної порушенням речових прав. Відшкодування моральної шкоди заподіяної порушенням речових прав.</p>	Розв'язання задач	Навчально-методичні матеріали, законодавство, судова практика		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та законодавства. Розробка законопроекту щодо покращення законодавства в сфері державної охорони інтелектуальної власності. 6 год.	15 тиждень
2 год.	<p>Тема № 1 та №2</p> <p>ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.</p> <p>Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. Види речових прав. Основні особливості речових прав. Об'єкти речових прав.</p> <p>Речові права на чуже майно. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. Особливості речових прав на чуже майно (похідний характер, «обмежений» зміст та ін).</p> <p>Речові права у сучасних зарубіжних правових системах.</p> <p>Поняття, правова природа та місце права власності в системі речових прав. Суб'єкти та об'єкти права власності. Зміст права власності. Юридичні підстави виникнення права</p>	практичне заняття: групова індивідуальна робота.	Аналіз законодавства, що регулює відносини в сфері РП.		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та законодавства 6 год.	2 тиждень

	<p>власності. Момент виникнення права власності. Зміст правоможностей власника (права володіння, права користування та права розпорядження). Припинення права власності. Межі здійснення права власності. Обмеження права власності. Види обмежень права власності. Обтяження власності.</p>					
2 год.	<p>Тема № 3 та №4 ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ. Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. Презумпція правомірності володіння, її правове та соціальне значення. Право володіння. Право володіння чужим майном. Підстави виникнення та припинення володіння та права володіння.</p> <p>ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ. Поняття користування та права користування. Зміст права користування. Види права користування. Юридичні форми права користування чужим майном. Речово-правові види права користування чужим майном. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. Право користування чужим майном за зобов'язальним правом. Спеціальні підстави виникнення права користування чужим майном.</p>	<p>Практичне заняття: дискусія, групова та індивідуальна робота.</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали, тексти тестів</p>		<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, Розв'язати фабули задач 8 год.</p>	4 тиждень
2 год.	<p>Тема № 5 та №6 Захист доповідей Поняття та види сервітутів («прав користування чужим майном»).</p>	<p>Доповідь за методикою «круглого столу»</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали</p>		<p>Підготувати рецензії на доповіді колег, які захищали доповіді.</p>	6 тиждень

	<p>Підстави виникнення сервітутів за законодавством України. Особливості договорів про встановлення сервітутів. Встановлення сервітутів судом. Зміст права сервітутного користування. Підстави припинення земельних та особистих сервітутів за законодавством України. Земельні сервітутивта їх зміст. Підстави виникнення та припинення земельних сервітутів. Правова природа права загального водокористування. Водні сервітути. Лісові сервітути.</p>				6 год.	
2 год.	<p>Тема № 6 та №7: Дискусія на тему: ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.</p>	Дискусія	Навчально-методичні матеріали		Розпочати підготовку над написанням есе. 6 год.	8 тиждень.
4 год.	<p>Тема № 8 - №12 Практичні заняття у формі проведення. ТЕМА. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА). Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа. Підстави припинення права користування чужою земельною ділянкою для</p>	Моделювання судового засідання	Рольова гра		Підготувати процесуальні документи за результати проведених занять 4 год.	10, 12 тиждень

2 год.	<p>сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).</p> <p>ТЕМА: ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ).</p> <p>Правова природа та зміст права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права забудови. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія). Підстави припинення права забудови. Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.</p> <p>ТЕМА. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.</p> <p>Історія виникнення і становлення інститутів права господарського відання і права оперативного управління у сучасному праві України. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права господарського управління.</p> <p>Правовий режим майна державних підприємств та організацій. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій. Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління</p>					
2 год.	<p><u>Тема №13 - №16</u> <u>Захист наукових проєктів за</u></p>	Захист наукових проєктів	Навчально-методичні матеріали		Підготуватись до	14, 16 тижень

	<p>наступними темами:</p> <p>1. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.</p> <p>2. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.</p> <p>3. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.</p> <p>4. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>5. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p>				написання модульної роботи	
32: 16л+ 16 пр. заня ть					6 год.	
					73 год.	Залік

Схема курсу

Заочна форма

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
2 год.	<p>ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. Види речових прав. Основні особливості речових прав. Об'єкти речових прав. Речові права на чуже майно. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. Особливості речових прав на чуже майно (похідний характер, «обмежений» зміст та ін). Речові права у сучасних зарубіжних правових системах.</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 22 год.	1 тиждень

ТЕМА 2. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.

Поняття, правова природа та місце права власності в системі речових прав. Суб'єкти та об'єкти права власності. Зміст права власності. Юридичні підстави виникнення права власності. Момент виникнення права власності. Зміст правоможностей власника (права володіння, права користування та права розпорядження). Припинення права власності. Межі здійснення права власності. Обмеження права власності. Види обмежень права власності. Обтяження власності.

**ТЕМА 3. ВОЛОДІННЯ.
ПРАВО ВОЛОДІННЯ.**

Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. Презумпція правомірності володіння, її правове та соціальне значення. Право володіння. Право володіння чужим майном. Підстави виникнення та припинення володіння та права володіння.

**ТЕМА 4. ПРАВО
КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ
МАЙНОМ ЗА
ЗАКОНОДАВСТВОМ
УКРАЇНИ.**

Поняття користування та права користування. Зміст права користування. Види права користування. Юридичні форми права користування чужим майном. Речово-правові види права користування чужим майном. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. Право користування чужим майном за зобов'язальним правом. Спеціальні підстави виникнення права користування чужим майном.

**ТЕМА 5. СЕРВІТУТИ
(ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА).**

Поняття та види сервітутів («прав користування чужим

<p>майном»). Підстави виникнення сервітутів за законодавством України. Структура та елементи сервітутних правовідносин. Особливості договорів про встановлення сервітутів. Істотні умови та форма договору про встановлення сервітуту. Встановлення сервітутів судом. Зміст права сервітутного користування. Земельні сервітути. Особисті сервітути. Види земельних та особистих сервітутів. «Публічні» та «приватні» сервітути. «Негативні» сервітути. Підстави припинення земельних та особистих сервітутів за законодавством України.</p> <p>ТЕМА 6. ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ.</p> <p>Правове регулювання сервітутного землекористування. Види земельних сервітутів. Строкові земельні сервітути. Зміст земельних сервітутів. Підстави виникнення та припинення земельних сервітутів. Правові наслідки припинення земельного сервітуту. Правова природа права загального водокористування. Водні сервітути. Види та правова природа «права постійного користування лісами». Лісові сервітути.</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>2 год.</p>	<p>ТЕМА 7. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.</p> <p>Поняття та види особистих сервітутів. Особливості особистих сервітутів. Житлові сервітути та їх види. Підстави виникнення житлових сервітутів. Особливості та зміст сервітутного користування чужим житлом. Правова природа та зміст права дітей на користування житлом батьків. Захист та охорона права дітей на користування житлом батьків. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом. Правова природа, зміст та особливості права</p>	<p>Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач, технічна документація щодо патентів</p>	<p>Навчально-методичні матеріали</p>		<p>Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та законодавства, опрацювати судову практику 20 год.</p>	<p>2 тиждень</p>
----------------------	--	--	--------------------------------------	--	---	------------------

користування житловим будинком, квартирою або іншим рухомим та нерухомим майном, одержане за заповідальним відказом. Підстава виникнення права користування чужим житлом за заповідальним відказом.
Зміст та правова природа прав членів житлово-будівельних кооперативів на квартири.

**ТЕМА 8. ПРАВО
КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ
ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ
ДЛЯ**

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).
Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа. Підстави припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).

**ТЕМА 9. ПРАВО
КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ
ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ
ДЛЯ ЗАБУДОВИ
(СУПЕРФІЦІЙ).**

Правова природа та зміст права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Підстави

	<p>виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права забудови. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія). Підстави припинення права забудови. Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.</p> <p style="text-align: center;">ТЕМА 10. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.</p> <p>Історія виникнення і становлення інститутів права господарського відання і права оперативного управління у сучасному праві України. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права господарського управління.</p> <p>Правовий режим майна державних підприємств та організацій. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій.</p> <p>Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління.</p>					
2 год.	<p>ТЕМА 11. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.</p> <p>Поняття та юридична природа права оренди земельної ділянки. Підстави виникнення права оренди земельної ділянки. Суб'єкти права оренди земельної ділянки. Зміст право оренди земельної ділянки. Поняття та юридична природа</p>		Презентація навчально-методичні матеріали		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, розробити проекти відповідних договорів 22 год.	3 тижень

права постійного користування земельною ділянкою. Суб'єкти права постійного користування земельною ділянкою. Підстави виникнення та зміст права постійного користування земельною ділянкою.

**ТЕМА 12. ПРАВО
КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ,
ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО
ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ
СПОРУДОЮ.**

Поняття та юридична природа права користування (найму, оренди) будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави виникнення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Суб'єкти права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Поняття та види будівель та споруд. Зміст права користування будівлею або іншою капітальною спорудою. Підстави та правові наслідки припинення права користування будівлею або іншою капітальною спорудою.

**ТЕМА 13. ДОВІРЧА
ВЛАСНОСТІ.**

Поняття, зміст та юридична природа довірчої власності. Суб'єкти права довірчої власності (довірчі власники). Правовий статус довірчого власника. Підстави виникнення права довірчої власності за законодавством України. Правова природа та зміст довірчого управління майном.

**ТЕМА 14. ДЕРЖАВНА
РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ
ПРАВ.**

Правове та соціальне значення державної реєстрації речових прав. Засади державної реєстрації прав (достовірність, публічність, обов'язковість, черговості та ін.) Система органів державної

	<p>реєстрації прав. Порядок проведення державної реєстрації прав та їх обтяжень. Вимоги до документів, що подаються для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Підстави для державної реєстрації прав та їх обтяжень. Державна реєстрація прав у разі поділу або виділу частки з об'єкта нерухомого майна та об'єднання об'єктів нерухомого майна. Відмова у державній реєстрації прав та їх обтяжень. Надання інформації про державну реєстрацію прав.</p> <p>ТЕМА 15. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>Захист та охорона речових прав. Юридичне значення державної реєстрації речових прав у забезпеченні їх охорони та захисту. Речово-правові способи захисту права власності та інших речових прав. Віндикація. Негаторний позов. Позов про виключення майна з акту опису. Позов про визнання речового права. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності та інших речових прав. Підстави та порядок відшкодування майнової шкоди заподіяної порушенням речових прав. Відшкодування моральної шкоди заподіяної порушенням речових прав.</p>					
2 год.	<p><u>Тема №1, №2, №3, №4, №5, №6, №7, №8</u></p> <p>ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЧОВИХ ПРАВ. ПРАВО ВЛАСНОСТІ.</p> <p>Поняття та види речових прав. Історія становлення інституту речових прав у сучасному цивільному праві України. Види речових прав. Основні особливості речових прав. Об'єкти речових прав. Речові права на чуже майно. Види речових прав на чуже майно за законодавством України. Особливості речових прав на чуже майно (похідний</p>	Практичне заняття: групова індивідуальна робота.	Аналіз законодавства, що регулює відносини в сфері РП.		Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури та законодавства 20 год.	4 тиждень

<p>характер, «обмежений» зміст та ін).</p> <p>Речові права у сучасних зарубіжних правових системах.</p> <p>Поняття, правова природа та місце права власності в системі речових прав. Суб'єкти та об'єкти права власності. Зміст права власності. Юридичні підстави виникнення права власності. Момент виникнення права власності. Зміст правоможностей власника (права володіння, права користування та права розпорядження). Припинення права власності. Межі здійснення права власності. Обмеження права власності. Види обмежень права власності. Обтяження власності.</p> <p>ВОЛОДІННЯ. ПРАВО ВОЛОДІННЯ.</p> <p>Поняття та зміст володіння. Види володіння. Об'єкти володіння. Презумпція правомірності володіння, її правове та соціальне значення. Право володіння. Право володіння чужим майном. Підстави виникнення та припинення володіння та права володіння.</p> <p>ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.</p> <p>Поняття користування та права користування. Зміст права користування. Види права користування. Юридичні форми права користування чужим майном. Речово-правові види права користування чужим майном. Юридична природа права користування чужим майном за сервітутом. Право користування чужим майном за зобов'язальним правом. Спеціальні підстави виникнення права користування чужим</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>майном.</p> <p><u>Захист доповідей</u></p> <p>Поняття та види сервітутів («прав користування чужим майном»).</p> <p>Підстави виникнення сервітутів за законодавством України.</p> <p>Особливості договорів про встановлення сервітутів.</p> <p>Встановлення сервітутів судом.</p> <p>Зміст права сервітутного користування.</p> <p>Підстави припинення земельних та особистих сервітутів за законодавством України.</p> <p>Земельні сервітутівта їх зміст.</p> <p>Підстави виникнення та припинення земельних сервітутів.</p> <p>Правова природа права загального водокористування.</p> <p>Водні сервітути.</p> <p>Лісові сервітути.</p> <p>Дискусія на тему: ЗЕМЕЛЬНІ СЕРВІТУТИ. ОСОБИСТІ СЕРВІТУТИ. ЖИТЛОВІ СЕРВІТУТИ.</p>					
2 год.	<p><u>Тема № 9, №10, №11, № 12, №13, №14, №15, №16</u></p> <p>Практичні заняття у формі проведення .</p> <p>ТЕМА. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИСА).</p> <p>Поняття та правова природа права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права користування чужою земельною</p>	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач, витяги із законодавства			Підготувати процесуальні документи за результати проведених занять 11 год	5 тиждень

<p>ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права землекористувача (емфітевта) та їх юридична природа. Підстави припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса). Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзиса).</p> <p>ТЕМА: ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ (СУПЕРФІЦІЙ). Правова природа та зміст права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Форма, зміст та особливості договору про встановлення права забудови. Права та обов'язки землекористувача (суперфіціарія). Підстави припинення права забудови. Правові наслідки припинення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.</p> <p>ТЕМА. ПРАВО ГОСПОДАРСЬКОГО ВІДАННЯ. ПРАВО ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ. Історія виникнення і становлення інститутів права господарського відання і права оперативного управління у сучасному праві України. Суб'єкти права господарського відання і права оперативного управління. Зміст права господарського відання. Зміст права господарського управління. Правовий режим майна державних підприємств та</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>організацій. Правовий режим майна комунальних підприємств та організацій. Розпорядження майном, яке належить суб'єкту на праві господарського відання або оперативного управління.</p> <p>Захист наукових проектів за наступними темами:</p> <p>1. ПРАВО ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ.</p> <p>2. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ (НАЙМ, ОРЕНДА) БУДІВЛЕЮ АБО ІНШОЮ КАПІТАЛЬНОЮ СПОРУДОЮ.</p> <p>3. ДОВІРЧА ВЛАСНОСТІ.</p> <p>4. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ.</p> <p>5. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА РЕЧОВИХ ПРАВ.</p>						
<p>10: бл+4 пр. зня ть</p>					<p>95 год.</p>	<p><i>Залік</i></p>